

DET KOMMUNALE KARTEL

12. maj 2005

Ringere forhold for socialt svage kan undgås

Baggrund

Kommunerne overtager finansieringen på det specialiserede socialområde fuldt ud fra den 1. januar 2007. I dag deler kommuner og amter regningen¹⁾, når der skal betales for tilbuddene til eksempelvis handicappede og sårbare børn og unge.

Socialministerens svar på spørgsmål til lov om social service (L 38) lyder, at der ikke er foretaget beregninger over konsekvenserne af opgaveomlægningen på det specialiserede socialområde for de enkelte kommuners økonomi.²⁾

På høringen om kommunalreformens økonomiske konsekvenser i Folketinget den 6. april 2005 var konklusionen, at nogle kommuner vil tabe og andre vil vinde, når pengene, som følger med de nye opgaver, skal fordeles. Samlet set vil midlerne være de samme på landsplan, men behovene i de enkelte kommuner vil være forskellige.

Dette papir konkretiserer problemstillingen ved hjælp af en række regneeksempler på landsplan og med de nye kommuner i Nordjylland som case.

Problem

Det Kommunale Kartel har tidligere påvist, at de områder i landet med mange brugere på det sociale område vil tabe i forhold til områder med færre brugere, når amternes nuværende midler på socialområdet skal fordeles til kommunerne³⁾.

Det vil enten medføre servicereduktioner på området eller reduktioner på andre områder, medmindre der allerede nu tages fat om problemet i lovgivningsarbejdet.

Løsning

Helt konkret bør der nu i forbindelse med behandlingen af lov om social service skrives ind, at der vil blive taget fuldt højde for disse ujævnheder rundt omkring i landet. Den socialfaglige branche i Det Kommunale Kartel peger på tre forskellige løsningsmodeller:

1. En væsentlig forbedret refusionsordning, der også træder i kraft tidligere, fx ved 400.000 kr.
2. En ændring af takstbetalingsmodellen til grundtilskud + takstbetaling
3. En udbygget udligningsordning på selve det specialiserede socialområde

Disse løsningsmodeller uddybes i konklusionen.

Metode

Nedenfor gennemgås en række regneeksempler på, hvordan amternes penge til det specialiserede socialområde vil blive fordelt, dels på landsplan og dels med kommunerne i Nordjyllands Amt som case⁴⁾. Eksemplerne er nødvendige som illustration af problemstillingen. Der er tale om »rene« regneeksempler, som af gode grunde ikke tager højde for udligningsordningen, da den først fremlægges i næste folketings-samling.

Det er en grundlæggende præmis i beregningerne, at amternes penge til kommunerne vil blive fordelt efter indbyggertal og ikke – som man normalt ville gøre i dag – efter skattegrundlag. Det skyldes, at Finansieringsudvalget i 2004 anbefalede, at bloktilskuddet fremover skulle fordeles efter indbyggertal.

Der er som bilag vedlagt eksempler på, hvordan fordelingen ville se ud, hvis den skete efter skattegrundlag. Fordeling efter skattegrundlag ville give en *betydelig* større skævdeling til fordel for de rigeste kommuner end fordelingen efter indbyggertal.

Regneeksemplerne fra Nordjyllands Amt bygger på aktiviteten i 2004 overført på 2003-regnskabsstal. Det skyldes, at DUT-forhandlingerne på landsplan sker med udgangspunkt i regnskab 2003. 78 procent af aktiviteten i 2004 kan henføres direkte via CPR-registreringer til de enkelte kommuners borgeres træk på Nordjyllands Amts ydelser. Denne opgørelse er lavet under antagelse om en identisk fordeling af de direkte og ikke direkte henførbare udgifter.